

Tax & Fiscal Alert

травень, 2014 р.

Ведення господарської діяльності в АРК

Сьогодні багатьох підприємців цікавить питання «Як вести господарську діяльність та співпрацювати з партнерами, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим?»

Проаналізувавши ряд норм чинного законодавства та реальну ситуацію, що склалась, звертаємо увагу на наступне.

В першу чергу слід зазначити, що Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014р. №1207-VII (надалі – «Закон №1207»), зокрема, сухопутна територія Автономної Республіки Крим (надалі – «АРК») та міста Севастополя визнані тимчасово окупованою територією, яка у відповідності до ч.1.ст.1 цього Закону є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України.

Відповідно до ч.3 ст.11 Закону №1207 за підприємствами, установами, організаціями зберігається право власності та інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території, якщо воно набуто відповідно до законів України.

Набуття та припинення права власності на нерухоме майно, яке знаходиться на тимчасово окупованій території, здійснюється відповідно до законодавства України за межами тимчасово окупованої території. (ч.4 ст.11 Закону №1207). На тимчасово окупованій території будь-який правочин щодо нерухомого майна, у тому числі щодо земельних ділянок, вчинений з порушенням вимог Закону №1207, інших законів України, вважається недійсним з моменту вчинення і не створює юридичних наслідків, крім тих, що пов'язані з його недійсністю (ч.5 ст.11).

Також 14 березня 2014 року Міністерством юстиції України було прийнято наказ №525/5 «Про проведення реєстраційних дій щодо зміни місцезнаходження юридичних осіб та місця проживання фізичних осіб – підприємців» (надалі – Наказ №525/5), яким врегульовано питання реєстрації місцезнаходження юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих на території АРК та м. Севастополь.

Відповідно до Наказу №525/5 вищезазначені юридичні особи та фізичні особи-підприємці, які бажають змінити своє місцезнаходження/ місце проживання (за межами території АРК та м. Севастополь) можуть звернутись за реєстрацією таких змін до будь-якого державного реєстратора за межами АРК та м. Севастополя.

Разом з тим, Постановою Держаної ради Республіки Крим від 17 березня 2014 року № 1745-6/14 «Про незалежність Криму» встановлено, що з дня набуття чинності даної Постанови на території Республіки Крим не застосовується законодавство України, не виконуються рішення Верховної Ради України та інших державних органів України, які були прийняті після 21.02.2014р. Діяльність державних органів України на території Криму припиняється, їх повноваження, майно та грошові кошти переходять до державних органів Республіки Крим, визначених урядом Республіки Крим.

Статтею 9 Закону №1207 визначено, що будь-які органи, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території та їх діяльність вважаються незаконними, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначені у порядку, не передбаченому законодавством України та будь-який акт (рішення, документ), виданий такими органами та/або особами, є недійсним і не створює правових наслідків.

Що стосується розрахунків з контрагентами, то Постановою Національного банку України від 206 від 06.05.2014р. «Про відкликання та анулювання банківських ліцензій та генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій окремих банків і закриття банками відокремлених підрозділів, що розташовані на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя» відкликано та анульовано банківські ліцензії та генеральні ліцензії на здійснення валютних операцій, а також припинено участь у системі електронних платежів Національного банку України декількох банків; заборонено банкам, які уклали агентські договори з юридичними особами (комерційними агентами), надавати фінансові послуги своїм клієнтам на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя; заборонено банкам України встановлювати та припинити кореспондентські відносини з банками України та/або іноземними банками, іншими кредитними або фінансовими установами, що розташовані та/або здійснюють свою діяльність на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя.

Таким чином, враховуючи все вищезазначене, при здійсненні господарських операцій з суб'єктами господарювання, що зареєстровані на території АРК, слід виходити з характеру та обставин кожної господарської операції/ правочину та ретельно аналізувати всі складові операції та імовірні ризики.

При вчиненні господарських операцій з резидентами України, які залишаються на території АРК, слід враховувати наступні моменти:

- вчинення операцій з нерухомістю можливе лише поза територію АРК, оскільки Україна закрила доступ до українських публічних реєстрів на території АРК. При цьому слід враховувати, що законодавство України на території АРК фактично діє до прийняття відповідних нормативних актів Республіки Крим та лише в частині, що не суперечить Постанові від 17.03.2014р. №№ 1745-6/14 та законодавству Російської Федерації;
- у зв'язку з заборонаю Національного банку України банкам України встановлювати та припинити кореспондентські відносини з банками України та/або іноземними банками, іншими кредитними або фінансовими установами, що розташовані та/або здійснюють свою діяльність на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя проведення безготівкових розрахунків з контрагентами, місцезнаходження яких зареєстроване на території АРК, можливе лише у разі, якщо таких контрагент перевів свій банківський рахунок на материкову Україну;
- недійсність правочинів, укладених з новоствореними в АРК суб'єктами господарювання, у зв'язку з невизнанням Україною діяльності та рішень органів, що утворені не у відповідності до законодавства України.

Контакти

Багмет Тетяна

Головний юристконсульт

Tetiana.Bagmet@accace.com

www.accace.com

Відмова від відповідальності

Звертаємо Вашу увагу на те, що стаття Tax & Fiscal Alert підготовлена для загального ознайомлення з даним питанням та не є індивідуальною консультацією спеціаліста. Крім того, оскільки законодавство постійно змінюється, деяка інформація також може змінитися вже після того, як стаття була опублікована, і Accace не несе ніякої відповідальності за потенційні ризики та збитки, спричинені шляхом вживання заходів на основі інформації викладеної вище.